

A Régiók Bizottsága véleménye – A gazdaságpolitikai koordináció megerősítése

(2011/C 42/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- rámutat, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum reformfolyamata során nem szabad szem elől tévesztenünk annak elsődleges célját, vagyis egy szilárd alapokkal rendelkező, az Európai Unió polgárainak javát szolgáló, jobb minőségű és több munkahelyet biztosító gazdaság létrehozását;
- ösztönzi az Európai Bizottságot a politikák és az eszközök optimális mértékű adagolására, hogy az Európa 2020 stratégia főbb cselekvési területein a lehető legnagyobb mértékben csökkentse a költségvetési megszorítások kihatásait;
- kéri az Európai Bizottságot, hogy tárja fel azokat az utakat, melyek az uniós polgárokat fogékonyabbá teszik az európai erőfeszítések iránt és hozzájárulnak az Unió demokratikus működésének megerősítéséhez;
- ösztönzi a tagállamokat, hogy tartsák magukat ahhoz a szabályhoz, hogy az alsó szinttől a felső szintig terjedően igazodnak a Stabilitási és Növekedési Paktum előírásaihoz azáltal, hogy a költségvetési fegyelem követelményeit a megfelelő intézményi változtatások révén felveszik a nemzeti jogukba;
- kiemeli, hogy nem fordítottak kellő figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok milyen szerepet töltenek be a költségvetések irányainak meghatározásában, illetve végrehajtásában, és javasolja az európai szemeszter eljárásában való másodlagos részvételét annak biztosítása mellett, hogy reagálhasson az Európai Bizottság növekedésről szóló éves jelentésére, amelyet a Tanács tavaszi ülésén fognak megvizsgálni; célkitűzései alátámasztásához a gazdaságpolitikai koordinációnak arányosan biztosítania kell a regionális és helyi önkormányzatok részvételét, különösen azon régiók esetében, amelyek erre vonatkozó törvényhozói hatalommal rendelkeznek.

Előadó:

Konstantinos TATSIS (EL/EPP)

Drama-Kavala-Xanthi önkormányzati jogú prefektúrájának elnöke

Referenciadokumentumok:

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „A gazdaságpolitikai koordináció megerősítése”

COM(2010) 250 végleges

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „A gazdaságpolitikai koordináció erősítése a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében”

COM(2010) 367 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK****A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA**

1. üdvözlí az Európai Bizottságnak a tagállamok gazdaságpolitikai koordinációjára vonatkozó tervezet előterjesztésére irányuló kezdeményezését, amely egyszerre kíván választ adni a gazdasági világválság által támasztott kihívásokra, valamint az európai integráció előmozdításának eszközeként szolgálni;

2. úgy véli, hogy az Európai Bizottság javaslata kellően indokolt, és célja a Lisszaboni Szerződésben meghatározott gazdaságirányítási eszközök teljes és hatékony mozgósítása;

3. támogatja a Stabilitási és Növekedési Paktum megerősítését annak fokozottabb betartása, valamint az erőteljesebb gazdasági növekedés elérése érdekében az EU-ban és annak régióiban;

4. elismeri, hogy a Lisszaboni Szerződés értelmében az EU tagállamai „közös érdekű ügynek tekintik és összehangolják gazdaságpolitikájukat a Tanácsban” (121. cikk), a szubszidiaritás elvének mindenkor tiszteletben tartásával;

5. rámutat, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum reformfolyamata során nem szabad szem elől téveszteni annak elsődleges célját, vagyis egy szilárd alapokkal rendelkező, az Európai Unió polgárainak javát szolgáló, jobb minőségű és több munkahelyet biztosító gazdaság létrehozását;

6. hangsúlyozza, hogy minden elfogadásra kerülő reformnak arra kell törekednie, hogy az Európai Unió elmélyítése érdekében elérje a megfelelő egyensúlyt a hatékonyság és a demokrácia között, ezért ellenzi az olyan javaslatokat, mint amilyen a szavazati jogoknak a Szerződésben már említett eseteken kívüli felfüggesztése;

7. örömmel fogadja, hogy a közpénzek nyomon követése terén a hangsúly ismét az uniós tagállamok adósságának és költségvetési hiányának alakulására helyeződött annak érdekében, hogy a tagállamok költségvetési fegyelme ne romoljon tovább;

8. ugyanakkor megjegyzi, hogy a nemzeti gazdaságpolitikák tökéletlen összehangolása többek között azzal a következménnyel jár, hogy a gazdaságilag gyenge tagállamok által felvett hitelek mértéktelen kamatok sújtják;

9. aggodalmát fejezi ki az Európai Bizottság által a Stabilitási és Növekedési Paktum szigorú alkalmazásának helyreállítása érdekében javasolt intézkedések hatékonyságával kapcsolatban, és ismételten hangsúlyozza, hogy az arányosság elvét tiszteletben kell tartani;

10. figyelmeztet arra, hogy azok széleskörű módosítások, melyeket a közlemény a másodlagos jogba tervez bevezetni, késedelmet idézhetnek elő, és felszólítja a tagállamokat, hogy e változásoktól függetlenül haladéktalanul igazodjanak a Stabilitási és Növekedési Paktumhoz;

11. tudomásul veszi az Európai Bizottság javaslatát arról, hogy hogyan lehet rávenni az euróövezet tagállamait arra, hogy betartsák a stabilitási paktumban foglaltakat, és nem ért egyet az eredeti javaslat esetleges újbóli felvetésével, azaz hogy a kötelezőszegő tagállamot a kohéziós politikából, a közös agrárpolitikából és a közös halászati politikából nyújtott támogatások felfüggesztésével szankcionálják, egy ilyen eljárás ugyanis teljes mértékben sérti az arányosság elvét, mivel legfőképpen azokat a régiókat érinti, amelyek elmaradottak és amelyeknek strukturális hátrányaik leküzdéséhez feltétlenül szükségük van ezekre a társfinanszírozott programokra;

12. megjegyzi, hogy a válságból történő kilábaláshoz olyan intézkedéscsomagra van szükség, amellyel Európa egyszerre tesz erőfeszítést a költségvetési konszolidáció érdekében és lép az erőteljes, kiegyensúlyozott és tartós növekedés útjára;

13. emlékeztet arra, hogy az európai integráció nem valósul meg egy nap alatt, hanem egy folyamatosan változó folyamat, melynek során egy, a jelenlegihez hasonló gazdasági válság ugródeszkaként szolgálhat azoknak a radikális és kiterjedt reformoknak a bevezetéséhez, melyek a gazdaság versenyképességét, valamint az Európai Unió projektjének kiteljesedését egyaránt képesek elősegíteni;

14. maga is úgy véli, hogy a közleményben foglalt előírások végrehajtásából következő költségvetési kiigazításoknak számos cselekvési területen – regionális és szociális politika, továbbá a kohéziós vagy az innovációs politika – rendkívül széles körű kihatásai lesznek, ezért felszólítja az Európai Bizottságot, hogy ügyeljen arra, hogy a hiányok megszüntetése arányos és kiegyensúlyozott módon történjen;

15. ösztönzi az Európai Uniót a politikák és az eszközök optimális mértékű adagolására, hogy az Európa 2020 stratégia főbb cselekvési területein a lehető legnagyobb mértékben csökkentse a költségvetési megszorítások kihatásait;

16. kéri az Európai Bizottságot, hogy tárja fel azokat az utakat, melyek az uniós polgárokat fogékonyabbá teszik az európai erőfeszítések iránt és hozzájárulnak az Unió demokratikus működésének megerősítéséhez;

17. kiemeli, hogy a monetáris unió és az euró jelentik a legnagyobb sikert, amit az Európai Unió az egységes piac megvalósításának, az erőforrások pótlásának és az életszínvonal emelésének folyamata során a különböző tagállamokban elért, és úgy véli, hogy ezen eredmények megőrzése és megerősítése érdekében az Uniónak rendkívül nagy figyelemmel és óvatosan kell eljárnia a szabályok újradefiniálása során;

18. üdvözlí az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak az Európa 2020 stratégiában meghatározott nemzeti célkitűzések megállapítására és a növekedést lassító szűk keresztmetszetek feltárására tett közös erőfeszítést;

19. ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy a területi önkormányzatok alapvetően fontos szerepet játszanak a politikák előmozdításában a vállalkozási kedv, a képzés, az innováció, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem területén; felkéri a tagállamokat a felügyeleti mechanizmus regionális és helyi dimenziójának megerősítésére, hogy az kellően megbízható és hatékony legyen, és kéri, hogy biztosítsák a regionális és a települési hatóságok részvételét mind az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek meghatározásában, mind a kapcsolódó politikák végrehajtásában;

20. felszólítja a tagállamokat, hogy gyors ütemben segítsék elő a válság miatt elengedhetetlenül szükségessé vált reformokat, mivel a válság végén azok hozzá fognak járulni az erős és versenyképes Európai Unió megteremtéséhez;

HATÉKONY ÉS A NÖVEKEDÉST CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK A STABILITÁSI PAKTUM SZABÁLYAINAK BETARTÁSA ÉRDEKÉBEN

21. felhívja a figyelmet arra, hogy a költségvetési egyensúlyhiányt egy sor tényező idézheti elő, ezért üdvözlí az Európai Bizottságnak az adósság mélyreható, minőségi elemzésére tett javaslatát. A magánadósság jelentőségére tekintettel a Régiók Bizottsága üdvözlí annak az elemzésben történő figyelembevételét, és hangsúlyozza, hogy milyen fontossággal bír a bankrendszer a rendezett gazdaságok számára;

22. felveti a kérdést, hogy a tervezett szankciók valóban arányosak és kellően hatékonyak-e, és ellenérzését fejezi ki minden olyan javaslattal szemben, amely a fejlesztési politikákra rendelkezésre bocsátott források súlyos megnyirbálására vonatkozik;

23. emlékeztet arra, hogy a kohéziós politika, a közös agrárpolitika és a közös halászati politika az EU alapvető fejlesztési irányait képezik. Célkitűzéseik esetleges megkérdőjelezése ellentétes hatással járna, és ellentmondana mind a közleményben megfogalmazott célnak, mind az Unió főbb politikai iránymutatásainak. Mindenesetre arra lesz szükség, hogy az erőforrásaik felszabadításával kapcsolatban rögzített feltételek csak azok – bizonyítandóan – hatékony és eredményes kezelésére vonatkozzanak, és ne legyenek alárendelve más céloknak;

24. úgy véli, hogy az a mechanizmus, amely a közösségi költségvetésből származó kifizetéseken alapulva biztosítaná, hogy a tagállamok eleget tesznek kötelezettségeiknek, a beépített védőkorlátok ellenére különösen negatív hatásokat idézhet elő, és fennáll a veszélye, hogy bonyolultabbá teszi a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elérését. Az európai forráslehívásoknak a kisiklások szankcionálása céljából tervezett felfüggesztése vagy érvénytelenítése azzal a következménnyel fog járni, hogy ennek terhe az érintett ország központi államától az ország regionális vagy helyi önkormányzataira hárul át, így minden tagállam polgárainak, munkavállalóinak és vállalkozásainak közösen kell viselniük a felelősséget a nemzeti kormányuk politikai tévedéseikért. Ennél fogva a forrásmegvonás – amint azt egy olyan országra szabják ki, melynek pénzügyi helyzete már amúgy is nehéz – negatívan befolyásolja a növekedést, és adott esetben elmélyíti a költségvetési egyensúlyhiányt;

25. figyelmeztet arra, hogy a közösségi költségvetésből származó kifizetésekre alapozott büntetéseknek óhatatlanul határon átnyúló hatásai vannak, melyek veszélyt jelentenek a területi kohézió megőrzésére és hátráltatják az államok kötelezettségvállalásait;

26. emellett megjegyzi, hogy az aránytalanul szigorú szankciók oda vezetnek, hogy a lakosság körében csökken az európai integráció támogatottsága. Következésképpen át kell gondolni, hogy olyan szankciókat alkalmazzunk, amelyek révén egyszerre biztosítható, hogy a tagállamok tiszteletben tartásuk kötelezettségeiket, valamint amely a közvéleményt tartalmasabb információkkal látja el mind a költségvetési fegyelem fontosságáról, mint pedig a strukturális alapoknak a nemzeti politikák hatékonyságát javító szerepéről;

27. jelzi, hogy a tervezett büntetéseknek alkalmazhatóknak és meggyőzőeknek kell lenniük, hiszen az egyetlen lehetséges utat jelentik az új Stabilitási és Növekedési Paktum érvényességének biztosításához;

28. felszólítja az Európai Bizottságot és a Tanácsot annak megvizsgálására, hogy költségvetési egyensúlyhiány esetén hogyan lehetne gyorsabban intézkedéseket hozni a szubszidiaritás és az arányosság elvének, továbbá a szankciók fokozatos alkalmazása elvének tiszteletben tartása mellett;

29. ösztönzi a tagállamokat, hogy tartsák magukat ahhoz a szabályhoz, hogy az alsó szinttől a felső szintig terjedően igazodnak a Stabilitási és Növekedési Paktum előírásaihoz, azáltal, hogy a költségvetési fegyelem követelményeit a megfelelő intézményi változtatások révén felveszik a nemzeti jogukba;

30. hangsúlyozza, hogy az alulról felfelé építkező eljárás a helyi és regionális önkormányzatok szerepe szempontjából is fontos a megfelelő erőforrás-gazdálkodáshoz, a gazdaságpolitika irányításához, továbbá a saját szintjükön felmerülő fejlődési problémák kellő időben történő feltárásához;

31. felszólítja a tagállamokat, hogy a kohézióra szánt pénzügyi eszközök kezelése terén törekedjenek fokozottabb decentralizációra annak érdekében, hogy az európai pénzek felhasználása tekintetében növeljék az átláthatóságot és a felelősségvállalást. Egyedül a regionális önkormányzatok ismerik mélyrehatóan a helyi és regionális szükségleteket és képesek elvégezni a feltétlenül szükséges javításokat és kiigazításokat. Ebből még világosabban kitűnik, hogy a helyi önkormányzatok milyen feladatot töltenek be az Európai Unió által rendelkezésre bocsátott eszközök kezelésében;

A NÖVEKEDÉS KÖRÜLTEKINTŐ KOORDINÁLÁSA A REGIONÁLIS ÖNKORMÁNYZATOK AKTÍV RÉSZVÉTELÉVEL

32. megjegyzi, hogy az euró és az egységes piac megerősítéséhez pénzügyi téren jobb közös európai kormányzást kell felállítani, amely többek között arra törekszik, hogy száműzze az államadóságra vonatkozó törlesztéskockázat-biztosítási termékek spekulatív használatát vagy az adóparadicsomokkal való tranzakciókat;

33. üdvözli a tagállamok költségvetési eljárásainak és adósságszintjeinek ellenőrzésére szolgáló egységes keret, az „európai szemeszter” bevezetésének, valamint a felügyelet makrogazdasági egyensúlyhiányokra való kiterjesztésének gondolatát;

34. kiemeli, hogy nem fordítottak kellő figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok milyen szerepet töltenek be a költségvetések irányainak meghatározásában, illetve végrehajtásában, és javasolja az európai szemeszter eljárásában való másodlagos részvételét annak biztosítása mellett, hogy reagálhasson az Európai Unió növekedéséről szóló éves jelentésre, amelyet a Tanács tavaszi ülésén fognak megvizsgálni; célkitűzései alátámasztásához a gazdaságpolitikai koordinációnak arányosan biztosítania kell a regionális és helyi önkormányzatok

részvételét, különösen azon régiók esetében, amelyek erre vonatkozó törvényhozói hatalommal rendelkeznek;

35. A koordinációs intézkedések keretében javasolt eszközöknek figyelembe kell venniük azokat a kölcsönhatásokat, amelyek helyi szinten állnak fenn a horizontális politikák és a költségvetési politika által betöltött központi szerep között, és integrálniuk kell a hosszú távú fenntarthatóság dimenzióját, csakúgy mint az aktív foglalkoztatáspolitikát is;

36. felhívja a figyelmet arra, hogy a szakmai értékelés és a bevált gyakorlatok cseréje nagy fontossággal bír a költségvetések kidolgozása és végrehajtása terén, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki azok miatt a lehetséges késedelmek és bürokratikus bonyodalmak miatt, amelyeket a javasolt megoldások idézhetnek elő a tagállami költségvetések elkészítési, elfogadási és végrehajtási eljárásaiban;

37. úgy véli, hogy a kívánt gazdasági növekedés eléréséhez az Európai Unió tagállamaiban számos területen – a költségvetési fegyelem és az állami kiadások kordában tartása, a tudás- és innovációs politika, a társadalom leggyengébb csoportjainak védelme a szociálpolitika keretén belül vagy a versenypolitika, továbbá a közszolgáltatások hatékonysága érdekében – be kell vezetni a szükséges strukturális reformokat. Ilyen körülmények közt a Régiók Bizottsága nyomatékosan kéri a tagállamokat, hogy ambiciózus célokat tűzzenek ki az Európa 2020 stratégiához, és felszólítja a Tanácsot, hogy nagymértékben növelje az európai költségvetést annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló eszközök összhangban legyenek a kijelölt célokkal;

38. érdeklődéssel várja az Európai Bizottság jogalkotási javaslatait, és figyelmesen megvizsgálja azoknak a tagállamok regionális és helyi önkormányzataira gyakorolt hatásait.

Kelt Brüsszelben, 2010. december 1-jén.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO